

Петък, 26 ноември 2020 г.

P9_TA(2020)0327

Равносметка след изборите за Европейски парламент

Резолюция на Европейския парламент от 26 ноември 2020 г. относно равносметката след изборите за Европейски парламент (2020/2088(INI))

(2021/C 425/11)

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС), и по-специално членове 10 и 14 и член 17, параграф 7 от него,
- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално членове 20 и 22 от него,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално членове 21, 39 и член 52, параграф 1 от нея,
- като взе предвид Декларацията към член 17, параграфи 6 и 7 от Договора за Европейския съюз, приложена към Заключителния акт на междуправителствената конференция, приела Договора от Лисабон,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека, и по-специално член 21 от нея;
- като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права, и по-специално член 25 от него,
- като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания (КПХУ), и по-специално член 29 от нея;
- като взе предвид Европейския стълб на социалните права, и по-специално принцип 1 от него,
- като взе предвид Решение (ЕС, Евратом) 2018/994 на Съвета от 13 юли 2018 г. за изменение на Акта за избирането на членове на Европейския парламент чрез всеобща преки избори, приложен към Решение 76/787/ЕОВС, ЕИО, Евратом на Съвета от 20 септември 1976 г. ⁽¹⁾,
- като взе предвид Решение (ЕС) 2018/937 на Европейския съвет от 28 юни 2018 г. за определяне на състава на Европейския парламент ⁽²⁾,
- като взе предвид Решение (ЕС, Евратом) 2018/767 на Съвета от 22 май 2018 година за определяне на периода за деветите преки всеобща избори на представители в Европейския парламент ⁽³⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/673 на Европейския парламент и на Съвета от 3 май 2018 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации ⁽⁴⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2019/493 на Европейския парламент и на Съвета от 25 март 2019 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 по отношение на процедура за проверка, свързана с нарушения на правилата за защита на личните данни в контекста на изборите за Европейски парламент ⁽⁵⁾,
- като взе предвид Рамковото споразумение за отношенията между Европейския парламент и Европейската комисия в изменената му редакция ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 178, 16.7.2018 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 165 I, 2.7.2018 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 129, 25.5.2018 г., стр. 76.

⁽⁴⁾ ОВ L 114 I, 4.5.2018 г., стр. 1.

⁽⁵⁾ ОВ L 85 I, 27.3.2019 г., стр. 7.

⁽⁶⁾ ОВ L 304, 20.11.2010 г., стр. 47.

Петък, 26 ноември 2020 г.

- като взе предвид своята резолюция от 11 ноември 2015 г. относно реформата на изборителното право на Европейския съюз ⁽⁷⁾,
  - като взе предвид своята резолюция от 16 февруари 2017 г. относно подобряването на функционирането на Европейския съюз чрез използване на потенциала на Договора от Лисабон ⁽⁸⁾,
  - като взе предвид своята резолюция от 16 февруари 2017 г. относно възможното развитие и адаптиране на съществуващата институционална структура на Европейския съюз ⁽⁹⁾,
  - като взе предвид своята резолюция от 18 април 2018 г. относно проекта за решение на Съвета за определяне на периода за деветите преки всеобщии избори на представители в Европейския парламент ⁽¹⁰⁾,
  - като взе предвид своята резолюция от 7 февруари 2018 г. относно състава на Европейския парламент ⁽¹¹⁾,
  - като взе предвид своето решение от 16 юли 2019 г. относно избора на председател на Комисията ⁽¹²⁾,
  - като взе предвид своята резолюция от 10 октомври 2019 г. относно чуждестранната намеса в избори и дезинформацията в националните и европейските демократични процеси ⁽¹³⁾,
  - като взе предвид резолюцията си от 13 февруари 2019 г. относно състоянието на дебатите относно бъдещето на Европа ⁽¹⁴⁾,
  - като взе предвид своето решение от 18 юни 2020 г. относно създаването, правомощията, числения състав и продължителността на мандата на специалната комисия по въпросите на външната намеса, включително дезинформацията, във всички демократични процеси в Европейския съюз ⁽¹⁵⁾;
  - като взе предвид информационния доклад на Европейския икономически и социален комитет от 20 март 2019 г. относно реалното право на хората с увреждания да гласуват на изборите за Европейски парламент,
  - като взе предвид работата на Интерпарламентарния съюз относно равенството между половете, по-специално неговия план за действие за парламентите, отчитащи равенството между половете;
  - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по конституционни въпроси (A9-0211/2020),
- A. като има предвид, че изборите за Европейски парламент през 2019 г. регистрираха най-висока изборителна активност за избори за Европейски парламент през последните 20 години с 50,66 % участие (увеличение с осем процентни пункта в сравнение с 2014 г.), което изпраща положителен сигнал, че европейските граждани проявяват нарастващ интерес към развитието на равнище ЕС и че според тях законодателството на ЕС оказва въздействие върху всекидневното им; като има предвид обаче, че това число прикрива големи различия между държавите членки, процентът на въздържалите се остава висок и следователно трябва да се направи повече за увеличаване на участието в изборите за Европейски парламент;
- B. като има предвид, че съгласно резултатите от проучването на Евробарометър, поръчано от Парламента след изборите за Европейски парламент през 2019 г., състоянието на икономиката и околната среда са двата основни приоритета за гласоподавателите, което ясно показва, че участващите в европейските избори граждани желаят да се предприемат повече действия на равнище ЕС в тези две области на политиката, по отношение на която е налице споделена компетентност между ЕС и националните органи на власт ⁽¹⁶⁾;

⁽⁷⁾ ОВ С 366, 27.10.2017 г., стр. 7.

⁽⁸⁾ ОВ С 252, 18.7.2018 г., стр. 215.

⁽⁹⁾ ОВ С 252, 18.7.2018 г., стр. 201.

⁽¹⁰⁾ ОВ С 390, 18.11.2019 г., стр. 170.

⁽¹¹⁾ ОВ С 463, 21.12.2018 г., стр. 83.

⁽¹²⁾ Приети текстове, P9_TA(2019)0002.

⁽¹³⁾ Приети текстове, P9_TA(2019)0031.

⁽¹⁴⁾ Приети текстове, P8_TA(2019)0098.

⁽¹⁵⁾ Приети текстове, P9_TA(2020)0161.

⁽¹⁶⁾ Евробарометър 91.5, 'The 2019 Post-Electoral Survey — Have European Elections Entered a New Dimension?', Европейски парламент, септември 2019 г.

Петък, 26 ноември 2020 г.

- В. като има предвид, че правилният избор на избирателна система създава правилната среда за това гражданите да повярват в основното си демократично право да гласуват за своите демократични представители и същевременно политическите представители да се вслушат в своите избиратели и да представляват техните интереси, и по този начин да се създава чувство у гражданите за собствената им ефективност;
- Г. като има предвид, че според проучването на Евробарометър по-голямата избирателна активност отчасти се дължи на засиленото участие на младите хора, въпреки че все още е много по-вероятно да гласуват хората на възраст над 40 години; като има предвид, че повече от 50 % от младите хора гласуват от чувство за граждански дълг и в отговор на свързаното с климата извънредно положение;
- Д. като има предвид, че непрекъснатата ангажираност на гражданското общество изигра ключова роля за проевропейския диалог преди изборите за Европейски парламент;
- Е. като има предвид, че по-високата избирателна активност беше свързана и с успеха на проевропейските партии, получаващи гласове от по-младите поколения, което добави към проевропейското мнозинство в Европейския парламент, но резултатите, постигнати от евроскептичните, популистите и националистическите движения, които застрашават проекта за интеграция на ЕС, следва да бъдат взети предвид като предупреждение;
- Ж. като има предвид, че по-високата избирателна активност е и знак, че гражданите на Съюза искат ЕС да действа бързо, демократично и ефективно по важни въпроси като заетостта, разходите за живот, социалния дъмпинг, изменението на климата, миграцията, защитата на основните права и демократизацията;
- З. като има предвид, че е необходимо да бъдем по-ефективни и проактивни в използването на всички средства за комуникация, включително цифровите технологии, за да насърчим силната връзка между политическите решения, вземани на равнище ЕС, и чувството на избирателите за свързаност с институциите на ЕС;
- И. като има предвид, че макар равенството между половете сред членовете на Европейския парламент да се е подобрило (41 % жени през 2019 г. в сравнение с 37 % през 2014 г.), все още не е достигнат баланс между половете в Парламента; като има предвид, че зад тези числа се крият значителни разлики между държавите членки и остава да бъдат преодолени още много предизвикателства, ако целта е да се постигне равенство между половете;
- Й. като има предвид, че Урсула фон дер Лайен е първата жена председател на Европейската комисия; като има предвид, че 13 от членовете на възглавяваната от нея Комисия са жени, което представлява най-големия дял на жените членове на Комисията в историята;
- К. като има предвид, че е необходимо разнообразното и многокултурно общество на Европа да бъде по-добре представявано в Европейския парламент;
- Л. като има предвид, че 15 държави членки все още ограничават правото на глас на хората с увреждания, като по този начин се поставя пречка пред пълноценното участие и представителство на тези граждани в демократичните процеси; като има предвид, че поради националните правила около 800 000 граждани на ЕС не бяха в състояние да упражнят правото си да гласуват на последните европейски избори поради своите увреждания или психични здравословни проблеми;
- М. като има предвид, че демографските промени и застаряването на нашите общества са фактори, които ще повишат броя на хората, живеещи в заведения за дългосрочни грижи и болници; като има предвид, че в много държави членки следва да бъде насърчавано по-широкото използване на специфични и контролирани договорености за такива хора;
- Н. като има предвид, че крайният срок за регистриране в избирателните списъци варира в голяма степен между държавите членки — от деветдесет дни до три дни преди изборите; като има предвид, че в информационния доклад на ЕИСК относно реалното право на хората с увреждания да гласуват на изборите за Европейски парламент се препоръчва избирателните списъци да бъдат приключвани поне две седмици преди провеждането на изборите;
- О. като има предвид, че съгласно съвместния доклад, изготвен от Европейска федерация на националните организации, работещи с бездомните (FEANTSA), и фондация „Abbé-Pierre“⁽¹⁷⁾, в Европейския съюз има най-малко 700 000 бездомни хора, а почти 9 милиона домакинства живеят при изключително неподходящи жилищни условия; като има предвид, че този брой се е увеличил със 70 % за период от 10 години; като има предвид, че е много трудно за бездомните да гласуват;

⁽¹⁷⁾ FEANTSA и фондация Abbé-Pierre, 'Fifth Overview of Housing Exclusion in Europe 2020', юли 2020 г.

Петък, 26 ноември 2020 г.

- П. като има предвид, че реформата на Акта за избирането на членове на ЕП от 1976 г., приета от Европейския парламент в неговата законодателна резолюция от 4 юли 2018 г. относно проекта за решение на Съвета за изменение на Акта за избирането на членове на Европейския парламент чрез всеобщи преки избори, приложена към Решение 76/787/ЕОВС, ЕИО, Евратом на Съвета от 20 септември 1976 г. ⁽¹⁸⁾, все още не е напълно ратифицирана от три държави членки;
- Р. като има предвид, че Парламентът следва да работи с подновена енергия по своите предложения за изменения на Акта за избирането на членове на ЕП, който все още се очаква да бъде ратифициран от някои държави членки, и да настоява за единни правила за провеждането на избори за Европейски парламент;
- С. като има предвид, че резултатът от изборите за Европейски парламент през 2019 г. доведе до появата на ново парламентарно мнозинство, съставено от различни политически групи с ясна проевропейска идентичност;
- Т. като има предвид, че поради противопоставянето от страна на Съвета изборите през 2019 г. не успяха да приключат с избора на председател на Комисията измежду различните водещи кандидати („Spitzenkandidaten“), което доведе до намаляване на доверието в процеса; като има предвид, че изборът на председател на Комисията зависи от осигуряването на подкрепата от страна на мнозинството от членовете на Европейския парламент; като има предвид, че само част от гражданите на ЕС, които взеха участие в изборите за Европейски парламент, са убедени, че техният глас ще е от значение при избора на председател на Комисията, което подчертава необходимостта от повишаване на осведомеността сред гражданите на ЕС относно процеса;
- У. като има предвид, че процесът „Spitzenkandidaten“ все още не е напълно развит; като има предвид, че, наред с другото, липсва възможност водещите кандидати да се регистрират като официални кандидати, което би позволило на всички европейски гласоподаватели да гласуват за предпочитания от тях водещ кандидат (Spitzenkandidat) и да знаят кои са кандидатите за председател на Комисията и как са били избрани от европейските политически партии; като има предвид, че Парламентът повдигна този въпрос в своята резолюция от 7 февруари 2018 г. относно преразглеждането на Рамковото споразумение за отношенията между Европейския парламент и Европейската комисия ⁽¹⁹⁾;
- Ф. като има предвид, че системата „Spitzenkandidaten“ трябва да бъде спешно реформирана след задълбочен размисъл в хода на Конференцията за бъдещето на Европа, при отчитане на пропорционалния характер на европейската избирателна система, и трябва да бъде готова за прилагане на следващите избори за Европейски парламент през 2024 г.; като има предвид, че този размисъл следва да отчита и фактическата политическа роля на Комисията и нейния председател, както и всички свързани с това промени в процеса на вземане на решения в Съюза;
- Х. като има предвид, че само 8 % от европейските гласоподаватели заявяват, че са гласували на последните избори, за да окажат влияние върху избора на следващия председател на Комисията ⁽²⁰⁾, подчертава, че процесът на подбор на председателя на Европейската комисия трябва спешно да бъде разяснен и да стане по-прозрачен за гласоподавателите;
- Ц. като има предвид, че институционални предложения като например за транснационални листи, както се посочва от Парламента в неговата резолюция от 7 февруари 2018 г. относно състава на Европейския парламент, поставянето на европейските политически партии и движения в по-голяма степен в центъра на изборите за Европейски парламент, преобразуването на Съвета във втора законодателна камара на Съюза, както се предлага в резолюцията на Парламента от 16 февруари 2017 г. относно възможното развитие и адаптиране на съществуващата институционална структура на Европейския съюз, или въвеждането на възможност за сформирани на предизборни коалиции от европейски политически партии и движения, могат да спомогнат за трансформация на изборите за Европейски парламент в единни европейски избори, за разлика от сбора на 27 отделни национални избори, които се провеждат понастоящем;
- Ч. като има предвид, че процесът на разглеждане на декларациите за интереси и изслушванията от Европейския парламент на кандидатите за членове на Комисията беше важна крачка за засилване на отчетността на Комисията пред Парламента и обществото като цяло; като има предвид, че този процес може и следва да бъде допълнително подобрен в бъдеще;
- Ш. като има предвид, че демократичните процеси както на равнището на държавите членки, така и на равнището на ЕС, са били обект на стремежите на чужди сили, понякога свързани с вътрешни действащи лица, насочени към повлияване на резултата от изборите и към отслабване на Съюза; като има предвид, че механизмите, въведени от институциите на ЕС като например Кодекса за поведение срещу дезинформацията и Системата за бърз обмен на информация за изборите допринесоха за смекчаване на чуждестранната намеса по време на предизборната кампания;

⁽¹⁸⁾ ОВ С 118, 8.4.2020 г., стр. 246.

⁽¹⁹⁾ ОВ С 463, 21.12.2018 г., стр. 89.

⁽²⁰⁾ Евробарометър 91.5, септември 2019 г.

Петък, 26 ноември 2020 г.

- Щ. като има предвид, че исканията на Комисията към платформите на социалните медии преди изборите създадоха объркване и имаха нежелани последици, като например забраната за общоевропейски политически реклами, които са един от основните начини европейските политически партии да бъдат идентифицирани и разпознати от избирателите по време на европейските предизборни кампании; като има предвид, че особено по този въпрос институциите следва да разработят междуинституционален подход, за да се окаже положително въздействие върху сигурността и стабилността на изборния процес; като има предвид, че Кодексът за поведение е изцяло доброволен и е насочен по-скоро към прозрачност, отколкото към действително ограничаване, като например на целенасочените политически реклами;
- АА. като има предвид, че европейските политически партии и фондации са спомагателните фактори за успешен европейски политически дебат както по време на изборите за Европейски парламент, така и след тях, и като има предвид, че тяхната видимост следва да бъде повишена; като има предвид, че по силата на тази важна роля европейските политически партии и политически фондации следва да гарантират максимална финансова прозрачност по отношение на управляваните от тях средства, по-специално на средствата от бюджета на ЕС;
- АБ. като има предвид, че европейските политически партии са изправени пред различни ограничения на кампанията по време на изборите за Европейски парламент, включително ограничената възможност за финансиране на кампании и споделени дейности със своите национални партии членки, и им е забранено да участват в кампании във връзка с национални референдуми по европейски въпроси;
- АВ. като има предвид, че появата на нови политически партии и движения преди изборите за Европейски парламент показва интереса на гражданите към политическите иновации;
- АГ. като има предвид, че различаващите се национални правила за създаване на партии и достъп до европейските избори продължават да бъдат значителна пречка за политическите иновации и за създаването на истински общоевропейски политически дебат;
- АД. като има предвид съобщенията, че поради организацията на регистрацията на гласоподавателите в Обединеното кралство около един милион европейски граждани са били лишени от възможността да упражнят правото си да гласуват на европейските избори;
1. приветства по-високата избирателна активност на изборите за Европейски парламент през 2019 г., което показва, че тенденцията за намаляване на избирателната активност в Европа може да бъде обърната, но същевременно изразява разочарование от продължаващото високо равнище на въздържане от гласуване и че в целия ЕС почти половината от отговарящите на условията гласоподаватели не са гласували; признава важната роля на кампаниите, водени от институциите на ЕС и организациите на гражданското общество, за увеличаване на избирателната активност, и особено кампанията „Този път ще гласувам“; подчертава, че е необходимо да се предприемат повече действия на местно, регионално, национално и европейско равнище, за да се стимулира участието на гласоподавателите в европейските избори; счита, че по-високата избирателна активност показва, че все по-голяма част от гражданите разглеждат ЕС като подходящото равнище за справяне с предизвикателствата на нашето време, като например икономиката и устойчивия растеж, изменението на климата и опазването на околната среда, социалните неравенства и неравенството между половете, цифровата революция, насърчаването на свободата, правата на човека и демокрацията, демографското развитие, геополитически въпроси като миграцията и външната политика, сигурността и ролята на ЕС в света; поради това призовава всички институции на ЕС да поемат отговорност и да действат в съответствие с мандата, даден им пряко или непряко от гражданите;
  2. изразява увереност, че тенденцията за увеличаване на избирателната активност може да бъде запазена, ако връзката и отчетността между гласоподавателите и кандидатите бъдат засилени, а предизвикателствата в целия ЕС и политическите програми се обсъждат във всички държави членки;
  3. приветства значително увеличеното участие на младежта в изборите; отново призовава Съвета и Комисията да вземат предвид техните опасения, които са от решаващо значение за живота на следващите поколения, чрез процедури за публични консултации и в рамките на Конференцията за бъдещето на Европа; препоръчва държавите членки да обмислят начини за хармонизиране на изискването за минимална възраст на гласоподавателите, за да се засили допълнително участието на младите гласоподаватели;
  4. приветства факта, че балансът между половете в Парламента се е подобрил спрямо последните избори; подчертава обаче, че все още има възможност за по-нататъшно подобрене, за да се постигне истински балансиран по отношение на половете Парламент, и признава, че съществуват значителни различия между държавите членки — от избрането на повече от 50 % жени до неизбирането на нито една жена член на Европейския парламент; призовава държавите членки и институциите на Съюза да вземат всички необходими мерки, за да насърчават принципа на равенство между мъжете и жените по време на целия избирателен процес; подчертава във връзка с това значението на избирателни списъци с балансирано представителство на двата пола; призовава Комисията в сътрудничество с Парламента и други органи като Венецианската комисия, да формулира препоръки към държавите членки с оглед увеличаване на представителството на

Петък, 26 ноември 2020 г.

жените в Европейския парламент призовава за въвеждането на списък на кандидатите с еднакъв брой кандидати от мъжки и женски пол, например чрез използване на списъци с редуващи се по полов признак кандидати или други еквивалентни методи, тъй като в много държави членки няма законодателство, гарантиращо политически паритет на избори;

5. отбелязва, че само няколко членове на Европейския парламент принадлежат към етнически, езикови и други малцинства⁽²¹⁾; счита, че борбата с расизма и премахването на изключването и дискриминацията е задължение, което произтича от ценностите на ЕС и от Хартата на основните права на Европейския съюз; подчертава, че е необходимо да се направи повече на национално и европейско равнище, за да се увеличи допълнително включването в изборителните списъци и избирането на кандидати от малцинства, и призовава държавите членки и политическите партии, участващи в изборите за Европейски парламент, да приемат проактивни мерки за увеличаване на представителството на по-слабо представените групи;

6. във връзка с това припомня особените трудности, пред които са изправени ромите в областта на политическото участие, особено по отношение на достъпа до процедурите за регистрация на гласоподавателите, наред с другото поради липсата на документи за самоличност; призовава държавите членки да подобрят образованието и изборителната активност на гласоподавателите с ромски произход;

7. отбелязва, че биха могли да се направят подобни препоръки във връзка с упражняването на пасивното и активното изборително право на гражданите с увреждания; припомня с голяма загриженост, че за целия Съюз приблизително 800 000 граждани с увреждания не са били в състояние да гласуват през 2019 г. поради националните правила; призовава държавите членки да засилят обмена на най-добри практики с цел подобряване на достъпа до изборителните секции за хора с увреждания; посочва, че за гласоподавателите с увреждания практическите условия за гласуване са също толкова важни, колкото и достъпът до информация или до изборителните секции;

8. призовава държавите членки да гарантират, че всички лица, които имат право да гласуват, включително гражданите на ЕС, живеещи извън своята държава на произход, бездомните хора и затворниците, на които е предоставено такова право в съответствие с националното законодателство, могат да упражняват това право;

9. отбелязва, че различаващите се изборни култури са довели до редица различни изборителни системи; препоръчва ясни регламенти, препоръки и насоки, чрез които да се гарантира сближаване към единно европейско изборно право и равенство на гласовете на гражданите на ЕС, особено когато става въпрос за правото на регистриране на партия и кандидатирането за избори, достъпа до бюлетини, намирането на кандидати, достъпността, възможността за гласуване чрез представител или за дистанционно гласуване, както и датите за провеждането на избори;

10. признава добрата организация на изборния процес по време на европейските избори през 2019 г. въпреки несигурността, произтичаща от напускането на ЕС от страна на Обединеното кралство; подчертава в този контекст безпроблемната смяна на състава на Европейския парламент след Брексит поради предпазната клауза, предвидена в неговата резолюция от 7 февруари 2018 г. относно състава на Европейския парламент;

11. настоятелно призовава държавите членки, преди изборите през 2024 г., да предоставят повече ресурси в консулствата, така че проверките да могат да бъдат засилени, а гражданите да са напълно наясно, че множественото гласуване е незаконно;

12. призовава държавите членки да подобрят своите закони, за да се улесни гласуването на бездомните хора; подчертава, че изискването хората да представят доказателство за адресна регистрация като условие за гласуване, предвидено в Директива 93/109/ЕО на Съвета от 6 декември 1993 г. за определяне на условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани⁽²²⁾, може да послужи за изключване на бездомните хора в държави, в които те не могат да получат административен адрес; настоятелно препоръчва да се премахне изискването за представяне на доказателство за адресна регистрация, за да се улеснява гласуването на бездомните хора, които са пълноправни граждани на ЕС;

13. счита, че причините, поради които процесът „Spitzenkandidaten“ не успя да доведе до избора на председател на Европейската комисия след изборите през 2019 г., се състоят в това че, първо, не бяха направени подобрения в прилагането на принципа „Spitzenkandidaten“ резултат на поуките от 2014 г. и, второ, процесът не беше разяснен на гражданите на ЕС и неговото неразбиране от тях; възнамерява да реформира демократичния процес за избор на председател на Комисията преди следващите европейски избори през 2024 г.; отбелязва обаче, че изборът на председател на Комисията винаги зависи от осигуряването на подкрепа от мнозинството от членовете на Европейския парламент, така че изборните резултати да намерят пълно отражение, както е предвидено в Договора от Лисабон;

⁽²¹⁾ Съобщение на Комисията от 19 юни 2020 г., озаглавено „Доклад относно изборите за Европейски парламент през 2019 г.“ (COM(2020)0252).

⁽²²⁾ ОВ L 329, 30.12.1993 г., стр. 34.

Петък, 26 ноември 2020 г.

14. подчертава важната роля на предстоящата конференция за бъдещето на Европа в дебата относно институционалните въпроси, и също така с оглед на резултатите от изборите за Европейски парламент през 2019 г.; приветства предстоящата съвместна декларация на трите институции на ЕС относно Конференцията за бъдещето на Европа и призовава за бързото ѝ приемане; припомня ангажмента на председателя на Комисията да разгледа теми, свързани конкретно с демократичните процеси и институционалните въпроси, включително в контекста на Конференцията, без да се засягат решенията, взети от самата Конференция относно списъка на приоритетните въпроси;

15. подчертава, че изборът на Комисията и нейния председател зависи от наличието на мнозинство от членовете на Парламента, което фактически изисква формирането на коалиция въз основа на програмно споразумение, както е видно от избора през юли 2019 г. на Комисията „Фон дер Лайен“;

16. изтъква, че няма никакви пречки европейските партии и движения да формират коалиции преди изборите за Европейски парламент и по този начин да представят съвместна програма и излъчат единен водещ кандидат на коалицията;

17. счита, че резултатите от европейските избори засилиха политическото измерение на избора на Европейска комисия и следователно необходимостта от по-прецизен и обективен контрол на декларациите за интереси на кандидатите за членове на Комисията; счита също така, че този процес е подчертал необходимостта от техническа и безпристрастна оценка на декларациите за интереси на кандидатите за членове на Комисията; подкрепя предстоящото обсъждане в комисията по конституционни въпроси (AFCO) и в комисията по правни въпроси (JURI) на въпроса за създаването на независим орган по етика, който би могъл да разполага с подходящи ресурси; подчертава обаче, че одобряването или отхвърлянето на всеки кандидат за член на Комисията и на колегиума на членовете на Комисията следва в крайна сметка да бъде политическо начинание, което остава изцяло в прерогативите на Европейския парламент;

18. настоява на всички европейски гласоподаватели да се даде възможност да гласуват за предпочитания от тях кандидат за председател на Комисията; поради това отново заявява, че водещите кандидати (Spitzenkandidaten) следва да могат да бъдат официални кандидати на следващите избори във всички държави членки, избрани от европейска политическа партия и отстояващи единна европейска изборна програма; подчертава, че като се има предвид пропорционалната избирателна система на ЕС, изборът на председател на Европейската комисия следва да зависи от неговата или нейната способност да получи подкрепата на мнозинството от членовете на Европейския парламент;

19. изтъква, че предложените в настоящия доклад промени в първичното право на ЕС, които отразяват засилената политическа роля на Комисията в рамката на ЕС, следва също така да включват индивидуалната и колективната отговорност на Комисията пред Парламента и Съвета, както и преобразуването на Съвета във втора законодателна камера на Съюза;

20. предлага реформа на Акта за избирането на членове на Европейския парламент и на решението относно състава на Европейския парламент, с оглед както на незабавни подобрения за предстоящите избори, така и на договорена и задължителна пътна карта за подобрения извън предстоящите избори;

21. признава, че макар договорената реформа на избирателния закон все още да не е ратифицирана от някои държави членки, биха могли да се обсъдят следните елементи, които биха могли да подобрят процеса на избори за Европейски парламент, включително в контекста на Конференцията за бъдещето на Европа:

- нови методи за дистанционно гласуване за гражданите по време на европейските избори при специфични или изключителни обстоятелства,
- общи правила за допускане на кандидати до избори и общи правила за кампанията и финансирането,
- хармонизирани стандарти за пасивно и активно избирателно право в държавите членки, включително обмисляне на намаляване на минималната възраст на гласоподавателите във всички държави членки до навършени 16 години,
- разпоредби относно периодите на отсъствие на членовете на ЕП, например в случай на отпуск по майчинство, родителски отпуск или тежко заболяване;

22. отново призовава за създаването на Европейски избирателен орган с мандат за наблюдение на прилагането на насоките и разпоредбите, свързани с европейското избирателно право; препоръчва по-нататъшно подобряване на механизмите за обмен на информация между националните избирателни комисии, под координацията на Европейския избирателен орган;

Петък, 26 ноември 2020 г.

23. изразява дълбока загриженост относно факта, че в периода преди европейските избори през 2019 г. непрекъснато се появяваха доказателства за намеса и кампании за дезинформация, често с индикации за чуждо влияние; отбелязва усилията на Комисията и други институции за справяне с чуждестранната намеса по време на предизборната кампания, по-специално чрез Оперативната група на ЕС за стратегическа комуникация с Източното съседство (East StratCom) на ЕСВД; въпреки това посочва, че финансовите и човешките ресурси, необходими за противодействие на тези атаки срещу европейската демокрация, включително на национално равнище, са многократно по-големи от предвидените европейски ресурси, взети заедно; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да увеличат значително финансирането за борба с чуждестранната намеса; подчертава, че трябва да се отдаде приоритет на подобряването на образованието, което децата получават още от най-ранна възраст във връзка с ползването на медиите и гражданските умения, в обществото като цяло и в училищата, за да може да се развие способността на хората да мислят критично и да откриват необоснована информация и връзки към проверима информация;

24. счита, че нелегитимната намеса в изборните процеси не е само чуждестранен феномен; смята, че алгоритмите за популяризиране на съдържанието в платформите на социалните медии трябва да бъдат подложени на проверка и, ако е необходимо, да бъдат регулирани, за да се гарантира, че информацията, достъпна за гражданите, не е пристрастна и че тяхното право на информация по време на предизборните кампании и след това е защитено;

25. счита, че трудностите във връзка с политическата реклама в платформите на социалните медии показват необходимостта от хармонизиране на правилата за провеждане на кампании в целия Съюз, по-специално поради факта, че европейските избори на практика водят до общоевропейски кампании, при които необходимостта от спазване на 27 различни правни режима в цифровото пространство създава пречки и правна несигурност за политическите партии и движения;

26. настоятелно призовава Комисията и Съвета да предприемат всички необходими мерки за ефективна борба с чуждестранната намеса и с вътрешните и външните измерения на дезинформацията, да се ангажират с цялостно сътрудничество с новата специална комисия на Европейския парламент по въпросите на външната намеса във всички демократични процеси в Европейския съюз, включително и дезинформацията, и да изпълнят изцяло нейните препоръки веднага след представянето на нейните заключения, като това стане преди следващите европейски избори; насърчава Комисията и Съвета да работят в много по-тясно сътрудничество с Парламента по тези въпроси, тъй като защитата на нашите демократични институции е основна компетентност на Европейския парламент;

27. признава важната роля на европейските политически партии, политически движения и фондации за насърчаването на европейски политически дебат; изтъква обаче, че поради ограничителните мерки на европейско и национално равнище европейските политически партии не могат да участват пълноценно в европейските предизборни кампании; подчертава освен това, че те нямат право да провеждат кампании във връзка с референдуми по европейски въпроси, като например международните търговски споразумения или референдума в Обединеното кралство от 2016 г. относно членството в ЕС; призовава за по-нататъшно хармонизиране на националното законодателство и законодателството на ЕС, за да се гарантират еднакви условия на действие в целия ЕС по време на европейските избори; предлага да се подобри видимостта на европейските политически партии, като на бюлетините се отпечатат техните наименования и логотипи, и препоръчва същите да се поставят и на всички материали, използвани в европейските предизборни кампании;

28. счита, че изборните програми на европейските политически партии следва да бъдат известни преди изборите, което изисква ясни и прозрачни правила за провеждането на кампаниите; подчертава, че правилата за изборите за Европейски парламент трябва да насърчават демократичността на европейските партии, включително чрез въвеждане на задължение за националните партии, участващи в европейските избори, да поставят на избирателната бюлетина логото на съответната европейска партия до националното лого;

29. предлага да бъде изменен Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации,⁽²³⁾ за да могат европейските политически партии и фондации да участват пълноценно в европейското политическо пространство, да провеждат кампании, да могат да получават средства за кампаниите от чужбина и да участват в европейските избори, да се увеличи прозрачността на тяхното финансиране, особено относно управлението на средства от бюджета на ЕС, както и когато финансирането идва от партии членки, и да се забранят даренията от частни лица и публични организации от държави извън ЕС; въпреки това подчертава, че членски внос от партии от държави членки на Съвета на Европа би могъл да бъде разрешен с оглед насърчаване на общоевропейски политически връзки, при условие че това се извършва в рамките на повишена прозрачност;

⁽²³⁾ ОВ L 317, 4.11.2014 г., стр. 1.

Петък, 26 ноември 2020 г.

30. изтъква, че манифестите на европейските партии все още не бяха важна част от политическия дебат преди изборите през 2019 г.; изразява дълбоко съжаление относно случаите, в които този дебат беше съсредоточен върху национални теми, а не върху въпроси, свързани с ЕС, без пряка връзка с изготвянето на политиките на ЕС; счита, че европейското измерение на изборите може да се засили по най-добър начин, като на гражданите се предоставя повече информация относно решенията, вземани от ЕС, и относно последиците от тези решения за тяхното ежедневие;

31. счита, че въвеждането на ежегодна европейска седмица, която да се провежда едновременно във всички национални парламенти, с дебати между членове на националните парламенти, членове на Европейската комисия, членове на Европейския парламент и представители на гражданското общество относно работната програма на Комисията, ще подкрепи появата на свързани междупарламентарни публични сфери и ще подобри комуникацията във връзка с европейските действия на национално равнище;

32. призовава за координирана стратегия на европейско равнище с цел обезпечаване на медийното отразяване на изборите за Европейски парламент, по-специално като се организират дебати за политическите програми на различните европейски политически сили, като се канят кандидати за европейските избори от различни държави членки и като се осигури отразяване на събитията в рамките на съответните кампании;

33. насърчава обществените радио- и телевизионни оператори да бъдат домакини и да излъчват дебатите между водещите кандидати, както и между кандидатите, участващи в изборите за Европейски парламент, като част от техния мандат за информиране на обществеността;

34. счита, че резултатите от изборите за Европейски парламент са ясен знак за задълбочен институционален размисъл, който ще позволи на гражданите, гражданското общество и техните представители да определят бъдещето на Съюза; подчертава, че избухването на пандемията от COVID-19 засили неотложната необходимост от провеждане на процес на институционални реформи на европейско равнище; поради това призовава всички институционални партньори да поемат своята отговорност и да проведат амбициозна, интерактивна и приобщаваща конференция за бъдещето на Европа, отворена за гражданите, гражданското общество и техните представители и която укрепва представителната демокрация и устойчивостта на ЕС чрез постигане на осезаеми резултати, както и да предприемат последващи действия във връзка със заключенията на конференцията, които следва да доведат до значителни промени в политиките и институционалната структура на ЕС и да дадат нов тласък на европейския проект;

35. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Европейския съвет, на Съвета, на Комисията и на парламентите и правителствата на държавите членки.